

Dyslexieprotocol

Wij volgen de stappen van het landelijke dyslexieprotocol. Onze ambitie is om de leerlingen een leesvaardigheid te laten krijgen, waarmee zij instaat zijn om teksten die in de samenleving op hen af komen, te kunnen lezen en begrijpen. Dit betekent dat de leerlingen minimaal met een AVI p(lus) niveau van school gaan.

Groep 1 en 2

Bij de intake wordt aan ouders o.a. gevraagd of er dyslexie voor komt in de familie. In de onderbouw wordt gebruik gemaakt van het signalering materiaal van Pravoo. Wanneer een leerling hierop uitvalt, krijgt hij extra aanbod in de kleine kring. Dit aanbod is niet specifiek gericht op ontluikende geletterdheid.

Januari groep 2 wordt het screeningsinstrument *Leesvoorwaarden* afgenomen. Wanneer een leerling hierop uitvalt, komt hij/ zij* in de voorschotbenadering en worden er allerlei activiteiten ondernomen die de ontluikende geletterdheid stimuleren.

Juni groep 2 wordt de screening herhaald bij de kinderen die de voorschotbenadering hebben gehad. Kinderen die hierop uitvallen, worden in de groepsoverdracht aangemeld zodat ze direct bij de start van het schooljaar in groep 3 in het ELLO-traject worden opgenomen.

Groep 3

In groep 3 wordt de methode Veilig Leren Lezen gebruikt. De methode biedt de gelegenheid om in vier niveaus te werken. Dit aanbod is voor de meeste leerlingen voldoende om eind groep 3 een goed leesniveau te verkrijgen. Voor de kinderen die meer oefening en instructie nodig hebben is er naast verlengde instructie en na schooltijd ELLO. Hierbij krijgen de leerlingen 4x per week 25 minuten extra leesonderwijs en oefentijd, dit wordt individueel of in een klein groepje gegeven.

Daarnaast raden we alle ouders aan om **naast** het voorlezen **ook** elke dag even met hun kind het lezen te oefenen.

Ook in groep 3 volgen wij het dyslexieprotocol. Naast de toetsen van Veilig Leren Lezen hebben wij ook 4 keer in dat jaar een signaleringsmoment de herfst-, winter-, lente- en zomersignalering. Hierbij wordt gekeken of de leerling voldoende vooruitgang boekt zowel op woord als op zinsniveau. N.a.v de signalering wordt besloten hoeveel lees- en instructietijd de leerling nodig heeft en wordt hij ingedeeld in één van de drie groepen en wordt gekeken of hij ook het intensieve ELLO traject nodig heeft.

In januari worden tijdens de wintersignalering ook de DMT (woordniveau) en AVI (zinsniveau) gedaan. De gemiddelde leerling haalt op de AVI een M3 beheersingsniveau en op de DMT een vaardigheidsscore van 21. Bij kinderen die een V score halen wordt gekeken of het een E score is, dit zijn de 10% zwakst lezende leerlingen in de groep. Deze kinderen komen of blijven in elk geval in het ELLO traject.

In juni worden de DMT en de AVI nogmaals afgenomen. Op de AVI streven we naar een E3 beheersing en op de DMT een vaardigheidsscore van 38.

Mocht je een vermoede hebben van ernstige leesproblemen, neem dan contact op met de ouders als er in de map niets over de familiegeschiedenis t.a.v. lezen staat.

Groep 4 en 5

Kinderen die op de DMT een E score hebben worden bij de groepsoverdracht aangemeld voor het Ralfi lezen en komen in de I* aanpak van Estafette. Bij het Ralfi lezen krijgen kinderen extra oefentijd in een klein groepje ook wordt er op een specifieke manier geoefend. Deze leerlingen lezen in een klein groepje 2, hooguit 3 leerlingen minimaal 3x per week 25 minuten extra.

Wanneer een leerling ondanks alle extra lees- en oefentijd wederom op de DMT voor de 3^e keer een E score heeft, wordt het vervolgtraject met de ouders besproken en wordt deze leerling na toestemming van de ouders besproken in CLB-tijd met Marije Kooiker (dyslexiespecialist) van Onderwijs en Advies.

Uit deze bespreking kunnen verschillende opties komen:

- Er is een vermoeden van ernstige enkelvoudige dyslexie. Ouders kunnen dan een dyslexieonderzoek aanvragen. School ondersteunt deze aanvraag, mits het onderzoek door het IWAL of Onderwijs en Advies wordt uitgevoerd. Wanneer ouders een andere instantie kiezen moet gekeken worden of de ziektekosten verzekering het onderzoek en de behandeling wel vergoed. Ook kijkt de school of de kwaliteit van het onderzoek voldoende gewaarborgd wordt.
- Er kan een vermoeden van ernstige dyslexie zijn, maar deze is niet enkelvoudig. Dan zal eerst gekeken moeten worden of en in welke mate de stoornis het leren lezen belemmert en of deze stoornis door behandeling minder invloed op het leren lezen heeft.
- Er is nog onvoldoende oefen- en instructietijd geboden.
- De achterstand is niet ernstig genoeg.

Dit traject kan 2x per jaar doorlopen worden in oktober en maart.

Zolang de leerling nog niet gestart is met deze begeleiding van het Iwal of O&A blijft hij lezen in een Ralfi groepje. Ook tijdens de extra begeleiding leest de leerling indien mogelijk in een Ralfigroepje.

Compensaties worden verleend n.a.v. een afgerond dyslexie onderzoek of na een CLB met Marije Kooiker. De compensatie(s) die verleend worden gekozen uit de conclusie van het onderzoek. Vanaf dit moment heeft de leerling recht op een dyslexiekaart.

Groep 6 t/m 8

Het traject van de screening en de bespreking met Marije Kooiker van O&A blijft het zelfde.

De meeste leerlingen met ernstige enkelvoudige dyslexie zijn gediagnosticeerd en hebben het intensieve begeleidingstraject doorlopen. Indien nodig en mogelijk blijven deze leerlingen Ralfi light lezen.

Vanuit het onderzoek en de begeleiding zijn begeleidingstips en compensaties, die werken voor deze leerling naar voren gekomen. De school houdt hier rekening mee voor zover dat mogelijk is. Op de Giraf is het mogelijk om meerdere compensaties in te zetten (zie bijlage 1).

Het is de bedoeling dat alleen die compensaties die werken voor een leerling, worden ingezet.

Wanneer nog niet duidelijk is welke compensaties werken, worden deze in de groep, het liefst in groep 6 uitgeprobeerd.

In de bovenbouw blijven er leerlingen die duidelijk een groot leesprobleem hebben. Het kan zijn dat de leerling naast het leesprobleem een ander probleem heeft, dat extra bijdraagt aan de problematiek. Dan is het wel ernstig, maar niet enkelvoudig. Het kan ook zijn dat de leesproblematiek niet valt onder ernstig, maar toch een groot probleem is. Voor deze leerlingen kunnen we na overleg met ouders en Marije Kooiker toch besluiten om een dyslexie onderzoek bij O&A te laten doen.

Kinderen die dan alsnog de diagnose dyslectisch krijgen, vallen wat betreft de compensaties onder dezelfde regeling als de andere dyslectische leerlingen. De kosten voor dit onderzoek worden nu nog gedeeltelijk door swv-db, vergoed.

Belangrijk is dat leerlingen die gebaat zijn bij gesproken tekst dit voldoende kunnen oefenen voordat zij ermee aan de slag gaan bij een Cito entree of Cito eind toets.

Dyslexiekaart

Vanaf groep 5 kan de gediagnosticeerde dyslectische leerling een dyslexiekaart krijgen.

Hierop staan de compensatie(s) waarvan deze leerling gebruik mag maken. Deze compensaties worden in overleg met de IB-er gemaakt.

Let op! Het is belangrijk dat er selectief gebruik gemaakt wordt van de compensaties, alleen die compensaties kiezen die de leerling nodig heeft.

Er zal ook steeds gekeken moeten worden naar de haalbaarheid.

De afspraken op de dyslexiekaart zijn geldig tot nieuwe afspraken gemaakt worden. Afspraken worden in principe overgenomen van de ene groep naar de volgende.

Spellingsprobleem

Vaak zien we dat spellingsproblemen gekoppeld zijn aan technische leesproblemen. Deze worden dan in samenhang behandeld. Een kleine groep leerlingen heeft alleen een spellingsprobleem. Op dit moment worden er op onze school nog geen leerlingen getoetst op dysorthografie.

Wanneer een leerling alleen een dyslexieverklaring voor spelling heeft, zijn er geen compenserende maatregelen voor lezen nodig.

* Overal waar hij staat kan ook zij gelezen worden

Bijlage 1

Mogelijke compenserende maatregelen voor gediagnosticeerde dyslectische leerlingen die op de dyslexiekaart kunnen staan.

Lezen

- Vergrootschrift bij toetsen
- Auditieve ondersteuning (bij de vakken waar nodig)
- Auditieve ondersteuning bij toetsen m.u.v. Cito Begrijpend lezen
- Niet onvoorbereid hardop voorlezen in de groep
- Waar mogelijk tekst in lettertype lexia

Spelling

- Opdrachten die niets met spelling te maken hebben worden op inhoud beoordeeld.
- Herhalingsfout wordt als één fout beoordeeld.
- Dictees mogen met Sprint plus gemaakt worden.

Taal

- Schriftelijke opdrachten mogen op de PC.
- Helft van de taalopdrachten schriftelijk, de rest mondeling
- Stelopdrachten/werkstukken mogen wat korter zijn.

Toetsen algemeen

- Geen tijdsdruk
- Geheel mondeling
- Gedeeltelijk mondeling
- Topografie
- Biologie
- Taal
- Onvoldoende toetsen mogen mondeling herkanst worden.

Materiaal gebruik

- Sprint plus bij de vakken
- Mag gebruik maken van woordenboek m.u.v. woordenschattoets.
- Gebruik tafelkaart, ook bij toets
- Gebruik rekenmachine, ook bij toets